

Dato: 27.05.2019 Arkivkode: N-120 Bilag nr: Arkivsak ID: 16/31402 J.post ID: 19/116409
Saksbehandler: Eirik Lindstrøm
Saksansvarlig: Eirik Lindstrøm

Behandlingsutvalg	Møtedato	Politisk saksnr.
Formannskapet	12.06.2019	126/19
Kommunestyret	19.06.2019	095/19

Evalueringsav godtgjøringsordning og forslag til forskrift for ny kommunestyreperiode

Formannskapet-12.06.2019- 126/19

Innstilling:

1. Kommunestyret vedtar de foreslåtte endringene i kommunens «Reglement om godtgjørelser mv. til medlemmer av styrer, utvalg, komitéer, nemnder og råd» slik disse fremkommer av vedlagte reglementsutkast.
2. Kommunestyret vedtar de foreslåtte endringene i kommunens «Regler om IT ordninger og dekning av mobiltelefonutgifter og parkeringsutgifter for folkevalgte» slik disse fremkommer av vedlagte utkast.
3. Endringen settes i kraft fra og med det konstituerende møtet i Bærum kommunestyre høsten 2019.
4. Kommunestyret ber om at vedlagte utkast til «Forskrift om regler for godtgjøring av folkevalgte i Bærum kommune» blir lagt ut på høring i medhold av forvaltningsloven § 37. Høringsfristen settes til minimum to måneder fra utkastet legges ut på høring.
5. Kommunestyret ber godtgjøringsutvalget følge opp høringen og fremme sak om vedtakelse av forskrifter til kommunestyret når høringsfristen er utløpt.
6. For øvrig tar kommunestyret redegjørelsen fra godtgjøringsutvalget til etterretning.

Godtgjøringsutvalgets forslag til vedtak:

1. Kommunestyret vedtar de foreslåtte endringene i kommunens «Reglement om godtgjørelser mv. til medlemmer av styrer, utvalg, komitéer, nemnder og råd» slik disse fremkommer av vedlagte reglementsutkast.
2. Kommunestyret vedtar de foreslåtte endringene i kommunens «Regler om IT ordninger og dekning av mobiltelefonutgifter og parkeringsutgifter for folkevalgte» slik disse fremkommer av vedlagte utkast.
3. Endringen settes i kraft fra og med det konstituerende møtet i Bærum kommunestyre høsten

2019.

4. Kommunestyret ber om at vedlagte utkast til «Forskrift om regler for godtgjøring av folkevalgte i Bærum kommune» blir lagt ut på høring i medhold av forvaltningsloven § 37. Høringsfristen settes til minimum to måneder fra utkastet legges ut på høring.
5. Kommunestyret ber godtgjøringsutvalget følge opp høringen og fremme sak om vedtakelse av forskrifter til kommunestyret når høringsfristen er utløpt.
6. For øvrig tar kommunestyret redegjørelsen fra godtgjøringsutvalget til etterretning.

SAKEN I KORTE TREKK

Bakgrunn

Kommunestyret opprettet den 06.03.19 et arbeidsutvalg for å evaluere den politiske utvalgsstrukturen og utrede andre relevante problemstillinger innen det politiske ansvarsområdet.

På grunn av knapp tid til rådighet rakk ikke arbeidsutvalget å se på alle aktuelle problemstillinger knyttet til kommunens godtgjøringsreglement. Disse problemstillingene ble derfor overført til kommunens godtgjøringsutvalg for vurdering.

Godtgjøringsutvalget har i tillegg mottatt enkelte innspill om endringer til reglementet fra andre politiske representanter.

Nedenfor følger godtgjøringsutvalgets vurderinger og anbefalinger.

Overordnede synspunkter/premisser

Godtgjøringsutvalget viser til at man i størst mulig grad ønsker å unngå en situasjon der et sittende kommunestyre selv fastsetter sine egne godtgjørelser. Det er ikke noe absolutt krav, men det fremstår som ryddig å følge en praksis der avtroppende kommunestyre evaluerer gjeldende godtgjøringsreglement og vurderer behovet for endringer inn mot ny periode.

Før inneværende kommunestyreperiode ble det foretatt en omfattende revisjon av kommunens godtgjøringsreglement. Godtgjøringsutvalgets overordnede inntrykk er at godtgjøringsordningen har fungert godt etter denne revisjonen. Utvalget har mottatt relativt få innspill om endringer i løpet av perioden.

Reglementet synes å gi god forholdsmessighet mellom godtgjøringen som utbetales på den ene siden, og ansvaret og arbeidsbyrden mottakeren har på den andre. Ved forrige revisjon fremhevet et samlet godtgjøringsutvalg at det er viktig å ha en godtgjøringsordning som gir gode arbeidsbetingelser for både posisjonen og opposisjonen. Gjeldende godtgjøringsmodell legger opp til at samtlige partier skal få frigjort mer tid til politisk arbeid da den særlig fokuserer på å styrke arbeidsbetingelsene for gruppelederne og medlemmene av formannskapet. Dette gir gode forutsetninger for en viktig politisk debatt som belyser ulike syn på aktuelle saker. Dette er viktige prinsipielle betraktninger som fremdeles bør være førende for kommunens godtgjøringsordning.

Godtgjøringsutvalget erfarer at den praktiske oppfølgingen av reglementet er god. Kommunen har innført rutiner for månedlige utbetalinger, og de folkevalgte mottar riktige beløp til rett tid.

På denne bakgrunn er godtgjøringsutvalgets overordnede synspunkt at det ikke synes å være behov for å gjøre omfattende endringer i dagens reglement. Det anbefales imidlertid enkelte justeringer som omtales nærmere nedenfor og fremkommer av vedlagte reglementsutkast. For oversiktens skyld er utvalgets forslag markert med en annen farge i vedleggene. Denne vil bli fjernet etter kommunestyrets behandling.

Styrking av rollen som varaordfører

Varaordfører er kommunen nest øverst rangerte folkevalgte. Gjeldende reglement gir vervet som varaordfører en relativt beskjeden godtgjørelse på 15 % av beregningsgrunnlaget (ordførers godtgjørelse). Videre legger reglementet opp til et system der denne godtgjørelsen kan legges på toppen av andre godtgjørelser og de maksimumstak som settes. Godtgjøringsutvalget mener det harmonerer dårlig med reglementets system for øvrig.

Godtgjøringsutvalget mener det er viktig å styrke den posisjon og rolle varaordførervervet bør ha i en så stor kommune som Bærum. Kommunens størrelse og politiske aktivitetsnivå, tilsier at man bør ha en ordfører og varaordfører til stede på heltid. Disse personene er ordfører og varaordfører for hele kommunen og representerer den samlede folkevalgte ledelse. Det er et økende antall arenaer, samarbeidsfora o.l. der det er viktig at kommunen er representert og har mulighet til å profilere seg. Kommuneloven krever at både ordfører og varaordfører er medlemmer av formannskapet. Utviklingen viser at formannskapets saksportefølje er økende og stadig mer krevende. Det er positivt om formannskapets ledelse kan være tilgjengelig på heltid.

På denne bakgrunn foreslår godtgjøringsutvalget å endre gjeldende reglement slik at vervet som varaordfører blir et verv som pålegger innehaveren å være tilstede på heltid, dvs. i 100 % stilling.

Godtgjørelsen foreslås satt til 80 % av beregningsgrunnlaget, hvilket er samme nivå som planutvalgets leder. Samtidig foreslår godtgjøringsutvalget at man fjerner muligheten reglementet i dag gir til å kombinere vervet som varaordfører med andre mot en tilleggsgodtgjørelse på 15 % av beregningsgrunnlaget. Det betyr i praksis at en varaordfører alltid vil få utbetalt en godtgjørelse på 80 % av beregningsgrunnlaget, verken mer eller mindre.

Øvrige tak i godtgjøringsreglementet

Gjeldende reglement gir de tre hovedutvalgslederne mulighet til å være på heltid mot en godtgjørelse på 75 % av beregningsgrunnlaget. Godtgjøringsutvalget har mottatt innspill om at det synes lite velbegrunnet å gjøre forskjell på disse vervene og vervet som planutvalgsleder. Godtgjøringsutvalget er etter en helhetsvurdering kommet til at grensen på 75 % bør opprettholdes. Det vises til at en godtgjørelse på 75 % utgjør et betydelig kronebeløp, og at det ikke synes nødvendig å øke dette ytterligere. Vervet som planutvalgsleder er spesielt i en kommune som Bærum, hvilket er bakgrunnen for at den som innehar vervet forplikter seg til å være her på heltid.

For øvrig operer gjeldende reglement med ytterligere to tak, på henholdsvis 50 % og 56 % av beregningsgrunnlaget. Godtgjøringsutvalget har gjennom perioden mottatt innspill om urimelige situasjoner der det er vanskelig å forklare hvorfor noen vervkombinasjoner gir høyere godtgjørelse enn andre. Godtgjøringsutvalget ser disse skjevhetene og har tidligere fremhevet at dette bør vurderes ved overgangen til ny kommunestyreperiode. For ny periode vil godtgjøringsutvalget anbefale at man fjerner taket på 50 % slik at man bare får én sats på 56 % å forholde seg til. Dette vil gi klare praktiske fordeler, samtidig som man unngår de skjevheter som har oppstått i inneværende periode. Utvalget har valgt å anbefale satsen på 56 % videreført, da denne er et viktig

virkemiddel for å styrke samtlige gruppeledere, uavhengig av størrelsen på partiet de representerer.

Frist for å fremme krav etter reglementet

Godtgjøringsutvalget anbefaler at det settes inn en generell bestemmelse i reglementet om at krav om å få dekket utgifter etter reglementet skal fremsettes så snart som mulig og senest innen fire måneder etter at kravet oppsto. Det er uheldig og unødvendig at folkevalgte skal komme med krav om dekning av tapt arbeidsinntekt for flere år tilbake etter at regnskapsåret er avsluttet.

Partistøtten

I henhold til punkt 2 i gjeldende godtgjøringsreglement ytes det støtte til partienes kommunestyregrupper. Det foreslås å endre ordlyden slik at det uttrykkelig fremkommer at «Formålet med ytelsen er å finansiere de folkevalgte gruppene i kommunestyret.» Endringen er ment som en harmonisering av ordlyden opp mot bestemmelsen i partiloven § 10 (2), og tar ikke sikte på å medføre noen realitetsendring fra dagens situasjon.

Dekning av avisabonnement

I henhold til gjeldende godtgjøringsreglement får kommunestyrets medlemmer og leder av kontrollutvalget dekket abonnement på Budstikka og Ukeavisa Kommunal Rapport. Både av miljø- og prishensyn foreslås det å slutte med dekning av papirutgaven på disse avisene, og dermed kun dekke digitalt abonnement. Dersom folkevalgte selv ønsker å dekke prisforskjellen mellom digitalt abonnement og et som inkluderer papiravis, ber godtgjøringsutvalget om at politisk sekretariat er behjelpelig med å legge praktisk til rette for dette.

Digitale arbeidsverktøy mv.

Gjeldende regler om IT ordninger og dekning av mobiltelefonutgifter og parkeringsutgifter for folkevalgte presiserer at alle folkevalgte skal få eget nettbrett som arbeidsverktøy. Utvalget mener det er viktig å sikre at de folkevalgte har innflytelse på hvilket utstyr som skal være deres arbeidsverktøy i fireårsperioden. Det anbefales derfor at det inntas en generell bestemmelse i disse reglene som angir at de folkevalgte skal utstyres med moderne digitale arbeidsverktøy av god kvalitet som er egnet til å vare i hele fireårsperioden, og som ivaretar de folkevalgtes spesielle arbeidsbehov. Det bør uttrykkelig presiseres at det skal være dialog mellom politisk sekretariat og utvalgte folkevalgte når det gjelder valg av utstyr og hvilke spesielle behov det er nødvendig at løsningen ivaretar.

Det pågår for tiden testing av nytt digitalt arbeidsverktøy for kommende periode. Det ses på muligheten for å utstyre alle folkevalgte med Ipad pro med tilhørende annoteringsblyant og tastatur. Som en konsekvens av dette mener utvalget at dagens regel om at alle medlemmer av formannskapet, planutvalget, ledere av hovedutvalgene og partienes gruppeledere skal få tilbud om bærbar PC, er unødvendig. Det foreslås at kun de folkevalgte som er på heltid og har kontorarbeidsplass i kommunen, skal tilbys PC.

Godtgjøringsutvalget mener det er viktig at kommunen jobber aktivt for å tilby en skytjeneste som gjør at de folkevalgte kan lagre sine dokumenter og jobbe med disse på tvers av enheter og plattformer.

De folkevalgtes nettbrett utstyres med 4G-abonnement som dekkes av Bærum kommune. Gjeldende regler angir at folkevalgte som får utdelt bærbar PC- i tillegg kan få dekket utgifter kan til privat internettabonnement på inntil 0,05 % av beregningsgrunnlaget (BG). Utvalget mener

kommunen ikke lenger skal dekke de folkevalgtes utgifter til private internettabonnement. Det vises til at en tilsvarende innstramming er foretatt for ansatte i kommunen. Bakgrunnen er at 4G-abonnementene som dekkes (ansattes telefoner og folkevalgtes Ipad) gir tilstrekkelig datakapasitet til å jobbe fra andre steder enn kommunens lokaler. Det er ønskelig at kommunen tilbyr de folkevalgte som ønsker det, muligheten til å ha flere SIM-kort knyttet til 4G-abonnementet, slik at datamengden i dette kan brukes både på Ipad og annen enhet, for eksempel telefon.

Forfall til møter og befaringer

Godtgjøringsutvalget har mottatt innspill om at det kan være en utfordring at personer som er i arbeid velger å prioritere dette foran å stille på befaringer og/eller møter i folkevalgte organer. Av den grunn er det påpekt at det bør presiseres at det skal mye til før arbeid/jobb kan brukes som forfallsgrunn i henhold til kommunelovens regler. Videre er det spilt inn at man kan vurdere å innføre en særskilt godtgjøring for oppmøte på befarings, da dette kan fungere som et insentiv for å få flere til å stille.

Godtgjøringsutvalget kan ikke se at det er behov for endringer av gjeldende reglement på dette området. Utvalget viser til at det er kommuneloven som regulerer møteprinsippet og kravene til gyldig forfall. Det er selvfølgelig viktig at kommunens folkevalgte bestreber seg på å følge disse reglene. Utvalget oppfatter ikke at dette er et stort problem i Bærum i dag. Dersom situasjonen skulle endre seg forutsetter utvalget at partienes gruppeledere og den enkelte utvalgsleder tar tak i problemstillingen på egnet måte med den/de representanter det gjelder.

Krav til forskrift

Stortinget har vedtatt ny kommunelov. De fleste kapitlene i loven trer i kraft fra og med det konstituerende møte i det enkelte kommunestyret ved oppstart av valgperioden 2019-2023. I Bærum er det konstituerende møtet berammet til 23.10.19. De resterende kapitlene, blant annet økonomibestemmelsene, trer i kraft fra 01.01.20.

Den nye kommunelovens kapittel 8 inneholder bestemmelsene om rettigheter og plikter for folkevalgte. Lovens § 8-3 regulerer spørsmålet om dekning av utgifter og økonomisk tap de folkevalgte har i forbindelse med vervet, og § 8-4 regulerer de folkevalgtes krav på godtgjøring for sitt arbeid. Begge bestemmelsene angir at det er kommunestyret selv som skal gi forskrift om utgiftsdekning og godtgjøring.

Videre krever ny kommunelov at det i forskrifts form gis regler om ettergodtgjørelse og permisjoner for folkevalgte som har vervet som sin hovedbeskjeftigelse. Permisjonstypene som omfattes er regulert i arbeidsmiljølovens §§ 12--1 til 12-10, 12-12 og 12-15, og gjelder hovedsakelig permisjoner knyttet til fødsel og egen helse. Det fremgår av lovproposisjonen og komitéinnstillingen at det vil være opp til kommunen selv å vurdere om vervet er den folkevalgtes hovedbeskjeftigelse eller ikke. Gjeldende reglement i Bærum trekker grensen ved om vedkommende er heltidspolitiker etter reglementets punkt 7 eller ikke. Godtgjøringsutvalget ser ingen grunn til å endre på dette.

I forhold til gjeldende kommunelov er det således et nytt krav om at deler av kommunens godtgjøringsregler må fastsettes som lokal forskrift i henhold til reglene i forvaltningsloven, og ikke som reglement.

Praktiske konsekvenser

Den nye lovkravet medfører at utkastet til forskrift må sendes på høring i tråd med reglene i

forvaltningsloven § 37. Det betyr at offentlige og private institusjoner og organisasjoner for de erverv, fag eller interessegrupper som forskriften skal gjelde for eller hvis interesser særlig berøres, skal gis anledning til å uttale seg før forskriften blir utferdiget, endret eller opphevet. Så langt det trengs for å få saken allsidig opplyst, skal uttalelse også søkes innhentet fra andre. Forvaltningsorganet bestemmer på hvilken måte forhåndsvarslingen skal foregå og kan sette frist for å gi uttalelse.

I dette tilfellet er det naturlig å sende utkastet til alle de politiske partiene i kommunen, både de som er representert i kommunestyret og de som stiller liste til kommende valg. Videre vil informasjon sendes alle nåværende folkevalgte. Det er også naturlig å sende utkastet på høring til KS, fylkesmannen i Oslo og Viken og relevant media, eksempelvis Budstikka. Innbyggere og andre interesserte kan inviteres til å inngi høringsuttalelse på kommunens høringsider på internett. Det kan informeres om høringen både på nettsider og gjennom andre sosiale media, Facebook o.l.

I alminnelighet bestemmer utredningsinstruksen at høringsfristen normalt skal være tre måneder, og at frist mindre enn seks uker bare kan fastsettes etter særlige regler. Det er antatt at kommunene normalt kan sette fristen til to måneder for kommunale forskrifter. Fristen kan være noe kortere hvis saken haster. Høringsfristens lengde avhenger av hvor komplisert eller hvor viktig en sak er. I dette tilfelle anbefales fristen satt til ca. to måneder.

Vurdering og anbefaling

Som det fremkommer ovenfor vil det ta noe tid å få vedtatte forskrifter på plass. Godtgjøringsutvalget anbefaler derfor at kommunestyret nå vedtar å oppdatere gjeldende reglement med de endringene som foreslås i denne saken. Det sikrer at kommunen har et oppdatert reglement som er i kraft ved starten av ny kommunestyreperiode.

Samtidig anbefaler godtgjøringsutvalget at kommunestyret vedtar å legge vedlagte utkast til forskrift om regler for godtgjøring av folkevalgte i Bærum kommune, ut på høring. Forskriften er en videreføring av bestemmelsene i gjeldende godtgjøringsreglement og kommunens regler om IT ordninger og dekning av mobiltelefonutgifter og parkeringsutgifter for folkevalgte. Ettersom kommuneloven stiller krav om forskrifts form er godtgjøringsutvalgets vurdering at det synes fornuftig å slå sammen disse reglene i én felles forskrift. Reglementsendingene som godtgjøringsutvalget anbefaler i denne saken, er innarbeidet i utkastet til forskrift.

Denne løsningen ivaretar prinsippet om at det er det foregående kommunestyret som foreslår hvilke regler som skal gjelde for godtgjøring i neste kommunestyreperiode.

Høringsfristen foreslås satt minimum to måneder frem i tid fra utkastet blir lagt ut på høring. Høringsfristen vil da antakelig bli ca. 31.08.19. Politisk sekretariat vil følge opp det praktiske arbeidet forbundet med høringen i samarbeid med godtgjøringsutvalget.

Vedlegg:

Reglementsutkast	4482529
Utkast - Regler om IT, parkering og mobiltelefonutgifter	4482530
Utkast til forskrift	4482531

Behandlingen i møtet 12.06.2019 Formannskapet

Forslag fremmet av Kari Brodin Seljelid, Ap

Tillegg i pkt 4 før siste setning

Høringsinstansene bes særlig kommentere nivået på godtgjørelsen til leder for klageutvalget og ungdomsrådet i forhold til andre råd og utvalg.

«Høringsfristen settes til minimum to måneder fra utkastet legges ut på høring»

Votering:

Godtgjørelsesutvalgets forslag ble enstemmig vedtatt.

Seljelids forslag *oversendes politisk sekretariat for vurdering innen kommunestyrets behandling.*

Formannskapet-12.06.2019- 126/19:

Innstilling:

1. Kommunestyret vedtar de foreslåtte endringene i kommunens «Reglement om godtgjørelser mv. til medlemmer av styrer, utvalg, komitéer, nemnder og råd» slik disse fremkommer av vedlagte reglementsutkast.
2. Kommunestyret vedtar de foreslåtte endringene i kommunens «Regler om IT ordninger og dekning av mobiltelefonutgifter og parkeringsutgifter for folkevalgte» slik disse fremkommer av vedlagte utkast.
3. Endringen settes i kraft fra og med det konstituerende møtet i Bærum kommunestyre høsten 2019.
4. Kommunestyret ber om at vedlagte utkast til «Forskrift om regler for godtgjøring av folkevalgte i Bærum kommune» blir lagt ut på høring i medhold av forvaltningsloven § 37. Høringsfristen settes til minimum to måneder fra utkastet legges ut på høring.
5. Kommunestyret ber godtgjøringsutvalget følge opp høringen og fremme sak om vedtakelse av forskrifter til kommunestyret når høringsfristen er utløpt.
6. For øvrig tar kommunestyret redegjørelsen fra godtgjøringsutvalget til etterretning.